

עד אשר הייתי שומר בזכרוני אפילו את מחבריי-החידות ב-מקוריי.
אולם הצעירים מקימים את אליהם על כן כזה אשר לא יוכלו
להורידם ממנו מבלי לשברם לרסיסים" — — —

ואיזהו הסופר אשר לא יודה כי אהדת הצעירים חשובה לו
מכל? ברור: מחיאות כפיהם אינן מספיקות לנטוע בנו אמונה. ברם:
אות וסימן הוא בכל זאת.

העלומים מושכים את העלומים: הגאון הוא עלומים אשר
הצעירים יגלום באש. על אדמת חררים חרבה, בה עברו כל האנשים
מבלי לשמוע כלום, תקלוט אונם המית מעין וכרעו ברך. מראית-עין
הגרועה ביותר לא תמנעם מלחשוף את המים החיים ולשתותם.

הנוער הוא אשר, כפה על העולם, על אף הסורבנות והאקדמיות
את בודליר, את רימבו. ושכירי-הספרות לא ישאו כמעט גם כיום את
שמות המשוררים הללו ודומיהם; אבל הערצתם העקשנית של
הצעירים הכריעה את הכף לעומת בוז הפרופיסורים.

גופתו של סופר גדול עלולה ליהנות מברכות המוסדרות
הרשמיים; היא עלולה לאחד מסביב לתהלתו את המפלגות הפוליטיות,
לקצור קציר הערצה כל אומות העולם; אך אם אהבת הנוער פנתה
ממנו—מה עלובה היא כל התפארת הזאת!

אבל, אתם הכותבים, אל תשתעשעו בתקוה לצוד את הנוער
בעזרת חנופה, ולא למשכו בעבותות נטיחתם אליו. ברם, אהוב
הנוער, אף ברגע קלם אותו, לא דאג כלל למצוא חן בעיניהם,
ולא כמקובל. — — —

אחרי שנת השלושים, הנאהב עוד את הפיוט, או שנזכר רק
באהבתנו אליו?

הרי זה בגיל העשרים אשר יתאספו הנערים ובלו ערב
בקריאת שירים ללא עיפות. — במשרד, בקרקט, ברהובות המושלגים
מתגוננים יצורים צעירים נגד המציאות; כאלוה הקורא לצבאות
מלאכיו, כן יקראו לשם הגנה את שירי האלמות.

מבין הנערים בני העשרים, כמה הם אשר ישתוקקו למצב זה
של התפשטות, למצב זה של חסדי השירה! ההתלהבות היא מלכותם;
לא ייגעו מלתכן תכניות; לחיות—פירושו לדידם: לטלטל את החיים.

באהבה שריר אחרי שריר, מתרחק מתענוגות, נאות להקריב את
התאוות החזקות ביותר לשם כחו הרבוני. ה"נרציסיון" של האנשים
הצעירים יצילם תכופות ממותרות מסוכנות. ולמען לא תהרס
חיצוניות זו, המקסימה כל כך את נרציס, רוצה הוא להיות צנוע. —
מרירותו של האדם הצעיר, קשיחותו ביחס לקרבנותיו, נובעות
מתוך הרגשה שרק את הנגה חחיצוני, הוא אשר אהבים בו, או רק
זרם הלהבה הזע ועובר בו: בקיצור, את עלומיו — ולא את הקיים
הנצחי השפון בישותו.

יש צעירים היודעים אל נכון, כי רק נקודת מעבר המה, ולא
יתעלמו אף רגע מהרגשת הבריחה הזאת, של העלומים הנגרים
וחולפים בתוכם. מדי רגע יחושו כיצד ילכו ויזדקנו; כל דקה נוקבת
בהם כעין נחשול קטן. כל הרומנטיקה כולה לא היתה אלא השתוללות
של אלים צעירים, אשר הבחינו כי בני חלוף המה ולא התרצו לנסיגת
הזמן לאחור: אך כלום חדלו פעם המשוררים המודרניים מלילל
על המות.

ואף על פי כן, הנה מתנת הפיוט שנחן בה אדם היא בבחינת
עלומיו הממשיכים לחיות, — עלומים הכובשים את הזמן. וְרָלָן,
בהסחפו על ידי רימבו, הוא פייטן אשר עלומיו יאחזוהו כדימון
בציצית ראשו.

גורלם האיום והמרומם של בודליר, ורלן, רימבו מקורו בסגולה
הנוראה של אי-יכולת להזדקן. מסביב לנשמה צעירה מלאה תאוות,
רק הגו הוא אשר נהרס. גם המזוהם שבמשוררים ראוי, אם פייטן
אמת הוא, כי נקרא עליו את מקראו של למרטין על מיוסה הצעיר:
"חף היה מכל דבר המחלל את החיים; לא זקוק היה לסליחה, אלא
רק לידידות" — — —

בְרָס אומר, כי העלומים הם התקופה, בה נט להערצה והכנעה.
ברם, באהבה אין האדם הצעיר משיבץ את הנטיה הזאת: באהבה
הריהו קודם כל מתפאר, וגלוי הלב ביותר מגלה בשטח זה התרברבות
מצחיקה. — — —

נטיה זו להערצה והכנעה בספרות, ולא באהבה, ישיבעוה
צעירים רבים. וכי מי נער ולא יחזור על דברי האב ברתלמי, מחבר
"אנכרוזיס הצעיר": "כבוד עמוק הגיתי בימי נעורי לגבי אנשי-הספר

יצחק שנברג

הַיְלִיָּה אֲצִלְצֵל בְּכֶל פְּעֻמוֹנֵי —
הַתְּשֻׁמֵּי ?

כְּמִצְפָּה חַיִּי קָרָא אֶל מְרַחֲקֵי,
אֲזַרְחִים נְסוּכֵי-נֶם וְעוּרוּ: מִי?
עוֹד אוֹרִים קְטָנִים יִתְנַדְּדוּ בְּאֶפֶל,
וְאֵת וּדְאֵי תִתְפַּלְלֵי אִי-שָׁם:
"נִצֵּר, שְׂדֵי, אֵת נִשְׁכָּתֵי כְּסֵפֶר,
וְיִכְוֵ-נָא מִי-שִׁחוּת לְאִטָּם."
אָדָם לְפָד...

בְּחִיקָךְ הַזֶּה נִירוֹן מְשׁוּשׁ,
מִיִּתְרֵי גְמִית לָאָה יִתְפַּעֲמוּ בְּיָד;
מְרַפְּיֵי רֵאשׁ, וּתְחִיכֵי, וּתְלַטְפֵי.
אָךְ אֵת — לֵא אֵת.
וּבְנַחֲשֵׁמָה תֵאמְרֵי בְּרַגַע מְרַשֵּׁל:

אֶ-קוֹטָה וְאֶגִּיף כֶּל שְׁעָרֵי יְיָ!
וּתְפַרְכֵי אֵת אֲצַבְעוֹת יְדֵיךָ הַחַדְרֹת.
אֲנִי אֶחָג אֲזוּ נִצְחוֹן פְּלֵאֵי.
כְּמִצְתָּלוֹת אַחֲרֵית אֶקְרָא מִן הַסּוּפָה —
וְאֵת הַשְּׁמַעֵי!

— "חֲתֻחָה, גְּאוֹת בְּמִימֵי כֶּל שִׁחוּחַ,
עֲכָפְרִים נְסִים מְכַל שְׂרָטוֹן וְאֵי.
וְלִי בַק קָרַשׁ בֵּל, תִּשָּׁט עַל נַחְשׁוּלִים...
הַתֵּאכֵי לְצֵאת עִמִּי אַחֲרֵי מִצְפֵּן עוֹד...
וְאֲזוּ תִכְבֵּה סְנוּדָה וְרָדָה, אֲשֶׁר לְמְרֵאֲשֵׁתֶיךָ.
וְעוֹלָם בְּיָדִים בְּנִית — יִסּוּט וְיַעֲקֹר...

וְצַף עוֹלָם בְּאֶפֶל, צַף לְקוֹל אוֹנֵי...
הַיְלִיָּה אֲצִלְצֵל בְּכֶל פְּעֻמוֹנֵי...